

Εκπαίδευση Ενηλίκων και Διά βίου Μάθηση στην Ευρώπη

Άννα Τσιμπουκλή, Επικ. Καθηγήτρια

Διά βίου μάθηση, Δυναμική Ομάδας και Εκπαίδευση Ενηλίκων

ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ

Ταξινόμηση

- Η Εκπαίδευση ταξινομείται από το [ISCED](#) (UNESCO; International Standard Classification of Education)
- Το Επάγγελμα από το [ISCO](#) (ILO; International Standard Classification of Occupations)
- Η Οικονομική Δραστηριότητα από το [NACE](#) (Eurostat; Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne).

Η Συνθήκη της Ρώμης-1957

- Εισαγωγή της Εκπαίδευσης Ενηλίκων στην **Συνθήκη της Ρώμης** ([Treaty of Rome](#)) μέσω της βασικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Άρθρο 137/1/

- η) αφομοίωση των αποκλεισμένων από την αγορά εργασίας προσώπων, με την επιφύλαξη του άρθρου 150.
- θ) ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και τη μεταχείριση στην εργασία.
- ι) καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Άρθρο 140

Επαγγελματική εκπαίδευση και επιμόρφωση,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12002E%2FTXT>

Η Συνθήκη της Ρώμης-Άρθρο 150- Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

- να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας, ιδίως μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού (C 325/98 EL Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 24.12.2002)
- να βελτιώνει την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και τη συνεχή κατάρτιση, για να διευκολύνεται η επαγγελματική ένταξη και επανένταξη στην αγορά της εργασίας,
- να διευκολύνει την πρόσβαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και την ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων και ιδίως των νέων,
- να τονώνει τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων στον τομέα της κατάρτισης, — να αναπτύσσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών για τα κοινά προβλήματα των συστημάτων κατάρτισης των κρατών μελών.

Διά βίου μάθηση-Ψήφισμα ΕΕ-2002- 'Από την Κούνια στον τάφο'

- (1) Η εκπαίδευση και η κατάρτιση είναι μέσα απαραίτητα για την προώθηση της **κοινωνικής συνοχής**, της **ενεργού άσκησης της ιδιότητας του πολίτη**, της **προσωπικής και επαγγελματικής ολοκλήρωσης**, καθώς και της **προσαρμοστικότητας** και της **απασχολησιμότητας**.
  - Η διά βίου μάθηση διευκολύνει την **ελεύθερη κινητικότητα** των ευρωπαίων πολιτών και επιτρέπει την επίτευξη των στόχων και των φιλοδοξιών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δηλαδή να καταστούν περισσότερο **ευημερούσες, ανταγωνιστικές, ανεκτικές και δημοκρατικές**).
  - Θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα σε όλους να αποκτήσουν τις απαιτούμενες γνώσεις προκειμένου να συμμετέχουν ως **ενεργοί πολίτες** στην **κοινωνία της γνώσης** και στην **αγορά εργασίας**.
  - (2) Η δράση που προβλέπεται στο παρόν ψήφισμα τηρεί το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 14, το οποίο δηλώνει ότι **κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην παιδεία** καθώς και στην **πρόσβαση στην επαγγελματική και τη συνεχή κατάρτιση**.
- [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32002G0709\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32002G0709(01))

Ψήφισμα 2002-Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης

Η Δια βίου μάθηση ως τομέας προτεραιότητας της στρατηγικής της Λισαβόνας, που θα λαμβάνει υπόψη την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση

Η δια βίου μάθηση πρέπει να καλύπτει τη μάθηση από την προσχολική ηλικία έως την περίοδο μετά τη συνταξιοδότηση

Όλο το φάσμα των επίσημων, των ανεπίσημων και των άτυπων μορφών μάθησης.

Η Δια βίου μάθηση πρέπει να νοηθεί **κάθε δραστηριότητα μάθησης** που αναλαμβάνεται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, με στόχο τη βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων σε μια προοπτική ανάπτυξης του ατόμου, του πολίτη, καθώς και σε κοινωνική ή/και συνδεδεόμενη με την απασχόληση προοπτική.

Διά βίου μάθηση

- Δεξιότητες ΤΠ,

- Ξένες γλώσσες,

- Τεχνολογική κουλτούρα,

- Επιχειρηματικό πνεύμα και

- Κοινωνικές δεξιότητες

Δια βίου μάθηση

Κατάρτιση, πρόσληψη και ενημέρωση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών για την ανάπτυξη της δια βίου μάθησης,

---

επικύρωση και αναγνώριση των τυπικών προσόντων καθώς και των ανεπίσημων και των άτυπων μορφών μάθησης, μεταξύ χωρών και εκπαιδευτικών τομέων

υψηλής ποιότητας και ευρέως προσπελάσιμη, απευθυνόμενη ειδικά σε ομάδες — στόχους, ενημέρωση, καθοδήγηση και προσανατολισμό.

Στρατηγικές

Δράσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση.

Ποιοτικά κίνητρα καθώς και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών

Οργάνωση ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων σχετικά με τις καλές πρακτικές στον τομέα της διά βίου μάθησης.

Στενή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με βάση τη διαφάνεια και τη διασφάλιση της ποιότητας

Πλαίσιο για την αναγνώριση των προσόντων στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης.

Στρατηγικές

Ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων γενικής και επαγγελματικής κατάρτισης και των άλλων ενδιαφερομένων μερών·

Δράσεις ενημέρωσης και προσανατολισμού, απευθυνόμενες ειδικά σε ομάδες-στόχους, που να προάγουν τη μεγαλύτερη πληροφόρηση σχετικά με δυνατότητες μάθησης και εργασίας ανά την Ευρώπη·

Συμμετοχή των υποψηφίων χωρών στην ανάπτυξη στρατηγικών δια βίου μάθησης·

Συνεργασία με σχετικούς διεθνείς οργανισμούς, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον ΟΟΣΑ και την Unesco, στην ανάπτυξη πολιτικών και συγκεκριμένων δράσεων στον τομέα της δια βίου μάθησης·

Στρατηγικές Διά βίου μάθησης

- Ενθάρρυνση των ιδιωτικών επενδύσεων στη μάθηση
- Στοχοθετημένη χρήση των κοινοτικών χρηματοδοτικών πόρων, περιλαμβανομένης και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων
- Προώθηση της μάθησης στον χώρο εργασίας, σε συνεργασία με ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και με τους κοινωνικούς εταίρους
- Βελτίωση της εκπαίδευσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών που ασχολούνται με τη δια βίου μάθηση
- Γενική πρόσβαση στην εκμάθηση γλωσσών, την πρόσβαση όλων στις τεχνολογίες των πληροφοριών και της επικοινωνίας, και την αυξημένη συμμετοχή σε επιστημονικές και τεχνικές σπουδές

Στρατηγικές Διά βίου

Συνεργασία και λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την επικύρωση των αποτελεσμάτων της μάθησης

Διασύνδεση της επίσημης, της ανεπίσημης και της άτυπης μάθησης

Στρατηγικές για τον εντοπισμό και την αύξηση της συμμετοχής ομάδων που αποκλείονται από την κοινωνία της γνώσης λόγω χαμηλού επιπέδου των βασικών δεξιοτήτων.

Ενεργό συμμετοχή όλων, περιλαμβανομένων των νέων, στη δια βίου μάθηση.

Ευρωπαϊκή Ατζέντα Εκπαίδευσης Ενηλίκων – «Ποτέ δεν είναι αργά για μάθηση»

- Η Εκπαίδευση Ενηλίκων ως βασικό στοιχείο της Διά βίου μάθησης.
- Σημαντικός ο ρόλος της στην ανάπτυξη της ιδιότητας του πολίτη και των ικανοτήτων του.
- Εστίαση στα άτομα που μειονεκτούν λόγω του χαμηλού επιπέδου των βασικών τους γνώσεων, των ανεπαρκών επαγγελματικών προσόντων ή/και των προσόντων που απαιτούνται για την επιτυχή ένταξη στην κοινωνία.
- Ανάλογα με το κράτος μέλος, στα άτομα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται μετανάστες, ηλικιωμένοι, γυναίκες ή άτομα με αναπηρία.
- Πλάνο Δράσης για την Εκπαίδευση Ενηλίκων (2008-2010)
- **European Agenda on Adult Learning (EAAL)** <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52007DC0558>

Ευρωπαϊκή Ατζέντα

Μείωση των ελλείψεων σε εργατικό δυναμικό λόγω των δημογραφικών αλλαγών

Αύξηση των επιπέδων δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού γενικά και με την αναβάθμιση των εργαζομένων με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων.

Αντιμέτωπιση του προβλήματος του επίμονα υψηλού αριθμού ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο με την παροχή μιας δεύτερης ευκαιρίας σε όσους ενηλικιώνονται και δεν διαθέτουν κάποιο τυπικό προσόν.

Μείωση του επίμονου προβλήματος της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού ανάμεσα στις περιθωριοποιημένες ομάδες.

Ευρωπαϊκή Ατζέντα

Αύξηση της ένταξης μεταναστών στην κοινωνία και την αγορά εργασίας.

Η εκπαίδευση ενηλίκων προσφέρει εξατομικευμένα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένης της εκμάθησης γλωσσών, ώστε να συμβάλλει σε αυτή τη διαδικασία ένταξης.

Η συμμετοχή στην εκπαίδευση ενηλίκων στη χώρα υποδοχής μπορεί να βοηθήσει τους μετανάστες στην επικύρωση και αναγνώριση των τυπικών τους προσόντων.

Αύξηση της συμμετοχής στη διά βίου μάθηση και ιδίως αντιμετώπιση του γεγονότος ότι η συμμετοχή μειώνεται από την ηλικία των 34 ετών και μετά.

Ορθή
διακυβέρνηση

εστίαση στον ενήλικα εκπαιδευόμενο

καινοτόμος προσέγγιση στη μάθηση

αποτελεσματική ανάλυση των αναγκών

συστήματα αποτελεσματικής διοίκησης
και κατάλληλη διάθεση πόρων

Ορθή Διακυβέρνηση

- 🕒 κατάλληλη στελέχωση
- 🕒 μηχανισμοί εξασφάλισης της ποιότητας για φορείς παροχής
- 🕒 ισχυρά συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης με βάση αποδεικτικά στοιχεία εντός εθνικών πλαισίων
- 🕒 στενή συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς τομείς και φορείς, όπως οργανώσεις εκπαιδευομένων, κλαδικές ενώσεις και τομεακά ιδρύματα.
- 🕒 Επειδή οι εργοδότες παρέχουν ένα μεγάλο ποσοστό κατάρτισης σε ενήλικες, μέσω της μάθησης στο πλαίσιο της εργασίας, και προσφέρουν ένα περιβάλλον στήριξης, η συμμετοχή τους στον τοπικό και περιφερειακό σχεδιασμό είναι αποφασιστικής σημασίας.

Παροχή

- ⌚ Η μεγαλύτερη προσέγγιση του εκπαιδευομένου με πληροφορίες και συμβουλές υψηλής ποιότητας μέσω της δωρεάν παροχής υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικής κοινότητας ή χώρου εργασίας.
- ⌚ Να έλθει η εκπαίδευση πιο κοντά στους εκπαιδευομένους, στις τοπικές κοινότητες και στους χώρους εργασίας τους (ΚΔΜ, ΜΚΟ, κατάρτιση στο χώρο εργασίας και ηλεκτρονική μάθηση).
- ⌚ Διαφοροποιημένες δυνατότητες μάθησης που να ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες των ατόμων

Παροχή

- ⌚ Η δυνατότητα ευέλικτης πρόσβασης στην αξιολόγηση, την επικύρωση και την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, που να οδηγεί στην πιστοποίηση και την αναγνώριση τυπικών προσόντων.
- ⌚ Παροχή συμβουλών
- ⌚ Διεύρυνση της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ώστε να διευκολύνεται η αναβάθμιση των τυπικών προσόντων (Το 87% του εκπαιδευτικού προσωπικού που εργάζεται σε πανεπιστήμια της ΕΕ συμφωνεί ότι τα πανεπιστήμια πρέπει να ανοίξουν στους ενήλικες εκπαιδευομένους).
- ⌚ Η ενθάρρυνση των ατόμων να επενδύσουν στη μάθησή τους, τόσο για την προσωπική τους ολοκλήρωση όσο και για την απασχολησιμότητά τους.

2015-2020

- Σύνδεση της Εκπαίδευσης Ενηλίκων με άλλους τομείς πολιτικής
- Αύξηση της προσφοράς προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων
- Διεύρυνση της μάθησης στο χώρο εργασίας, στις νέες τεχνολογίες και στη δεύτερη ευκαιρία.
- Αύξηση της ποιότητας
- Διασφάλιση της παροχής προγραμμάτων αρχικής και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης των Εκπαιδευτών Ενηλίκων

Η Ατζέντα Νέων Δεξιοτήτων για την Ευρώπη-2016

- Η εκπαίδευση των ενηλίκων αποτελεί τον αδύναμο κρίκο στην ανάπτυξη των εθνικών συστημάτων διά βίου μάθησης.
- Η συμμετοχή στην εκπαίδευση των ενηλίκων συνεχίζει να μειώνεται, από 9,8 % στην κατηγορία του πληθυσμού ηλικίας 25-64 ετών το 2005 σε 9,1 % το 2010, οπότε ο στόχος του «ΕΚ 2020» για άνοδο σε 15 % μέχρι το 2020 καθίσταται ακόμη μεγαλύτερη πρόκληση. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011G1220\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011G1220(01))
- Ιδιαίτερη προσοχή σε προσκόμματα όπως η έλλειψη κινήτρων και η έλλειψη ευκολιών φροντίδας, ώστε να βοηθούνται γυναίκες και άνδρες να συνδυάζουν τις επαγγελματικές και οικογενειακές ευθύνες τους με τη μάθηση.

Η Ατζέντα Νέων Δεξιοτήτων

- Βασική Ανάγνωση και Γραφή
- Απλή αριθμητική
- Ψηφιακά εργαλεία στην καθημερινή ζωή
- 21% των Ενηλίκων Ευρωπαίων έχουν μόνο απολυτήριο γυμνασίου στην καλύτερη περίπτωση
- Το 2015 υπήρχαν 64 εκατομμύρια άτομα, πάνω από το ένα τέταρτο του πληθυσμού της Ένωσης ηλικίας 25 έως 64 ετών, τα οποία είχαν εγκαταλείψει την αρχική εκπαίδευση και κατάρτιση έχοντας ολοκληρώσει, το πολύ, την κατώτερη βαθμίδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Η συμμετοχή στη διά βίου μάθηση των ενηλίκων με χαμηλό επίπεδο προσόντων παραμένει τέσσερις φορές χαμηλότερη από εκείνη των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- [New Skills Agenda for Europe/Skills Guarantee/Upskilling Pathways - New opportunities for adults.](#)

20 Βασικές Αρχές - Gothenburg- 2017

- Το δικαίωμα σε ποιοτική ενταξιακή εκπαίδευση, κατάρτιση και Διά βίου μάθηση
- Ίση μεταχείριση αντρών και γυναικών στην εργασία
- Ίσες ευκαιρίες για όλους (π.χ. κοινωνικά ευάλωτες ομάδες)
- Βοήθεια στην εξεύρεση εργασίας
- Ευέλικτη και μακρόχρονη εργασία
- Δίκαιες αμοιβές
- Σαφής ενημέρωση για τη θέση εργασίας (π.χ. απολύσεις)
- Δικαίωμα των εργαζομένων να θέτουν τα αιτήματά τους
- Ισορροπία Εργασιακής-Οικογενειακής ζωής
- Δικαίωμα στην υγεία και στην ασφάλεια στο χώρο εργασίας

20 Βασικές Αρχές

- Παιδική προστασία και διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών
- Προστασία από την ακραία φτώχεια
- Επιδόματα ανεργίας
- Επιπλέον επιδόματα για φτωχά νοικοκυριά
- Συντάξεις
- Καλής ποιότητας και οικονομικές υπηρεσίες υγείας
- Αξιοπρεπή ζωή για τα άτομα με αναπηρία
- Μακρόχρονη φροντίδα για άτομα με ζητήματα σωματικής ή ψυχικής υγείας
- Δικαίωμα στην στέγαση
- Δικαίωμα σε βασικές υπηρεσίες (νερό, ηλεκτρικό, τράπεζα και διαδίκτυο).

Συστάσεις

- [Σύσταση του Συμβουλίου για την Αναβάθμιση των διαδρομών: Νέες ευκαιρίες για ενήλικες, OJC 189, 5.6.2019, p. 23-27.](#)
- Δέσμευση να στηρίξει τους ενήλικες, που δυσκολεύονται με τις βασικές δεξιότητες.
- Αύξηση και αναθεώρηση των δεξιοτήτων των ενηλίκων.
- Μηχανισμοί ατομικής χρηματοδότησης και φιλόδοξων στόχων αναφορικά με την συμμετοχή ενηλίκων στην μάθηση.
- Σχέδιο Δράσης για την Ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027
- Τουλάχιστον το 47% των ενηλίκων ηλικίας 25 έως 64 ετών θα πρέπει να έχει συμμετάσχει σε δράση μάθησης κατά τους τελευταίους 12 μήνες, έως το 2025.

Ευρωπαϊκή Ατζέντα για τις Δεξιότητες & τις Ψηφιακές Δεξιότητες

- Το ποσοστό των πρόσφατων αποφοίτων ΕΕΚ που επωφελούνται από τη μάθηση που βασίζεται στην εργασία κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε 60 % έως το 2025.
- Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση (2021-2027): [επανακαθορισμός της εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ψηφιακή εποχή](#).
- Τουλάχιστο το 60% όλων των ενηλίκων θα πρέπει να συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση κάθε χρόνο το 2030 (25/6/2021, [European Pillar of Social Rights Action Plan / Porto Declaration](#)).

Ατομικοί Λογαριασμοί Μάθησης 2022

- Ατομικοί Λογαριασμοί Μάθησης
- Μικρο-διαπιστευτήρια
- Διά βίου μάθηση και απασχολησιμότητα
- Κοινός ορισμός των αποτελεσμάτων των βραχύχρονων προγραμμάτων εκπαίδευσης/κατάρτισης

Πολιτικές Διά βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων

EPALE –Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Επαγγελματιών της Εκπαίδευσης Ενηλίκων :

- εκπαιδευτές
- ερευνητές
- policy makers
- ακαδημαϊκοί
- δάσκαλοι

<https://epale.ec.europa.eu/el>

Erasmus+

- Το πιο επιτυχημένο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα
- Κινητικότητα για Εκπαιδευτές Ενηλίκων
- Διεθνείς Συνεργασίες ανάμεσα σε οργανισμούς (π.χ. κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων)
- Πρωτοβουλίες για καινοτομία στην πολιτική (π.χ. δίκτυα εκπαίδευσης ενηλίκων)

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects>

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - European Social Fund Plus (ESF+)

Κύριο Εργαλείο της ΕΕ (EU)'s για την υποστήριξη ατόμων και την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων [European Pillar of Social Rights](#).

Περίπου 100 δισ. για την περίοδο 2021-2027, για εργασία, εκπαίδευση, δεξιότητες, δομικές αλλαγές.
<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/en>

Eurydice

Το Ευρυδίκη είναι ένα δίκτυο που εξηγεί τον τρόπο οργάνωσης των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Ευρώπη και τον τρόπο λειτουργίας τους.

Το Ευρυδίκη δημοσιεύει περιγραφές των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων, συγκριτικές μελέτες αφιερωμένες σε συγκεκριμένα θέματα, δείκτες και στατιστικές στον τομέα της εκπαίδευσης. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΠ**ΤΙΤΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ****ΑΡΙΘΜΟΣ**

1	Απολυτήριο Δημοτικού	1
2	Απολυτήριο Γυμνασίου	1
3	Πιστοποιητικό επαγγελματικής κατάρτισης επιπέδου 1 (ΙΕΚ) (προσόντα αυτού του τύπου δεν χορηγούνται πλέον)	20
3	Πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας, εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιπέδου 3, (ΣΕΚ)	-
4	Απολυτήριο γενικού λυκείου (ΓΕΛ)	1
4	Απολυτήριο επαγγελματικού λυκείου (ΕΠΑΛ)	1
4	Πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας, εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΠΑΛ)	19
4	Πτυχίο επαγγελματικής σχολής (ΕΠΑΣ)	34
5	Δίπλωμα επαγγελματικής ειδικότητας, εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιπέδου 5 (ΙΕΚ)	185
5	Πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας, εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιπέδου 5 (ΕΠΑΛ τάξη Μαθητείας)	-
5	Δίπλωμα επαγγελματικής κατάρτισης επιπέδου μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης (ΙΕΚ) (προσόντα αυτού του τύπου δεν χορηγούνται πλέον)	-
5	Δίπλωμα/Πτυχίο ανώτερης σχολής	4
6	Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης	226
7	Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης	177
8	Διδακτορικό Δίπλωμα	55
ΣΥΝΟΛΟ		724